

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶ / ۰۹ / ۱۲

دوکتور محمد عثمان تره کی

د سپتامبر یولسمه ولي بن لادن د پاکستانی پوځ په پټنځای کی وموندل شو ؟

بن لادن د امریکا د ستراتیژیکو موخو تولید :
د سپتمبر د یوولسمې نیټې د ترهگریزو بریدونو څخه څو ساعته وروسته، د پوځ ادارې پرته له شواهدو، دا پایله ترلاسه کړه چې اسامه بن لادن او د هغه سازمان، القاعده، تر ټولو احتمالي شکمن کسان وو. د سي آی اي (د امریکا استخبارات) مشر « جورج ټینېټ » وویل چې « بن لادن دا وړتیا لري چې پرته له خبرتیا څخه څو بریدونه پلان کړي ». د بهرنیو چارو وزیر کولین پاول په واشنګټن او نیویارک کې بریدونه د امریکا په وړاندې د « د جګړې اعلان » وبلل.

جورج پوځ په خپله وینا کې اعلان وکړ چې هغه به « د هغو ترهګرو او ملاتړ یي ترمنځ توپیر ونه کړي چې دا عملونه یې کړي ». دلته افغانستان ته اشاره شوي و.

د نیویارک او واشنګټن په بریدونو کې اصلي شکمن، د سعودي عربستان تبعه اسامه بن لادن و. نوموړي د اف، بی، آی له خوا په افریقا کې د امریکا په سفارتونو کې د بمې چاودنو په تور د «نړیوال ترهګر» په توګه نومول شوی و. بن لادن په پیل کې د سي، آی، ای ستراتیژیک مخلوق و او د امریکا له خوا د شوروي-افغان جګړې پرمهال د شورویانو سره د جګړې لپاره ګمارل شوی و.

مجاهدین د امریکا د مقصدونو څخه یې خبره ساتل شوي و :
د سي، آی، ای او آی اس، آی (د پاکستانی استخبارات) ادارو د قوي هڅوني لاندې، چې غوښتل یې افغان جهاد د شوروي اتحاد پر وړاندې د ټولو مسلمانو هېوادونو لخوا په یوه لویه جګړه بدل کړي، د ۱۹۸۲ او ۱۹۹۲ کلونو ترمنځ د ۴۰ اسلامي هېوادونو شاوخوا ۳۵۰۰۰ جهادېست په افغانستان کې په جګړه کې شامل شول. لږښکونکي زره نور پاکستانی مدرسو ته د زده کړې لپاره راغلل. د وخت په تیریدو سره، له ۱۰۰۰۰۰ څخه ډیر مسلمان بنسټپال په مستقیم ډول د افغان جهاد څخه اغیزمن شول.

د مارچ میاشتې ۱۹۸۵ م کال کې، ولسمشر ریګن د ملي امنیت لارښود لاسلیک کړ، چې مجاهدینو ته یې پټه پوځي مرستې ته اجازه ورکړه. دا اقدام وښودله چې په افغانستان کې روانه پټه جګړه په افغانستان کې د شوروي سرتیرو سره د مبارزې لپاره وه.

د امریکا استخبارات د جهاد په مقصد د پاکستان د استخباراتو له چینل څخه مجاهدینو ته مرستې رسول. د دې پټو عملیاتو د بریالیتوب ډاډ ترلاسه کولو لپاره، واشنګټن محتاط و چې د جهاد وروستی موخه، چې د شوروي اتحاد وېجاړول وو، افشا نه کړي. د سي آی اي منسوب کس « ملټن بیرډمن » په وینا اسلامي جنګیالي په لویه کچه له دې خبر نه وو چې دوی د «کاکا سام» په استازیتوب د شوروي اتحاد په وړاندې جنګیږي.

آی ایس آی شاوخوا ۱۵۰۰۰ پرسونل درلودل، چې پکې نظامي کارمندان، استخباراتي افسران، بیوروکراتان، دوه ګوني اجنټان او مخبران شامل وو. د هغوی څخه په چټکۍ سره د امریکا استخباراتو یو « موازي جوړښت » رامنځته شو چې د جنرال ضیاء الحق په مشرۍ د پاکستان د پوځي رژیم په پیاوړتیا کې هم مرسته وکړه.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلینکي د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولی

د سرې جگړې وروسته د پاکستان د استخباراتي ادارو پراخه پوځي شبکه پاتې شوه چې په افغانستان او هندوستان کې په ترورستي عملياتو بوخت شو. سربېره پردې سي، آی، ای د پاکستان له لاري اسلامي جهاد ملاتړ ته دوام ورکړ: په مرکزي آسيا، قفقاز او بالکان کې نوي پتي هلي ځلي پيل شول. د پاکستان پوځي وسايل او استخباراتي ادارې په اصل کې د شوروي اتحاد د تجزيې او په مرکزي آسيا کې د شپږو مسلمانو جمهوريتونو د راڅرگندېدو لپاره د کتلتست په توگه وکارول شو.

د سي آی اي د پټو عملياتو سره په موازي ډول، د سعودي عربستان د وهابي فرقي اسلامي مبلغينو د مرکزي آسيا په جمهوريتونو کې او همدارنګه د روسيې فدراسيون دننه ځانونه ته د ترهګرې عملياتو مرکزونه جوړ کړل. يعني جهاديستان سره له دې چې د «امريکا ضد» ايډيالوژي درلود، بيا هم په پخواني شوروي اتحاد کې د واشنگتن ستراتيژيکو گټو ته خدمت وکړ.

د سپتامبر په پېښه کې د پاکستاني پوځ احتمالي ښکېلتيا :
د سپتامبر ۱۱ ترورستي پېښې په اړه ګنشمير پوښتني لآخواب پاته شوي. د هغه جملې د «سي بي ايس» راپورله مخې بن لادن د ۲۰۰۱ کال د سپتامبر په لسمه يعني د سپتمبر د يوولسمې له بريډونو يوه ورځ مخکې د راولپنډۍ په روغتون کې بستر و. دا احتمال شته چې هغه د راولپنډۍ د پاکستاني پوځي روغتون څخه بريډونه همغږي کړي وي. دلته راپور په پېښه کې د پاکستان پوځ او استخبارات هغه دلي مسئوليت په گوته کوي چې د کلونو مخکې له ترهګرې دلو تپلو سره اړيکي لرل او هغوي په سيمه کې د خپل ستراتيژيکو موخو د پاره کارول.

دغه واقعيت چې بن لادن د ترهګرې عملياتو څخه وروسته په ايبټ آباد کې پټ شو، د نوپارک په پېښه کې د پاکستان پوځ مسئوليت په گوته کوي.

ايبټ آباد د پاکستان له پلازمېنې اسلام اباد سره نژدې په څنډو کې د پاکستان د پوځ يوې اکاډمۍ سره څېرمه ۲ سوه او ځيني راپورنو له مخې ۸ سوه متره نژدې دی. دغه ځای د پاکستان پوځ يو مهم مرکز بلل کېږي.

خو د بن لادن پټنځای د ايبټ آباد د پوځي سيمې دننه بلل کېږي، او په دغه سيمه کې پرله پسې پوځي شته والی او هم د پلټنې پوستي وي.

«پايان»

آرشيف: مطالب نشر شده دوكتور محمد عثمان تره کی